

Warszawa, dnia 22-08-2017 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

DFE-I.070.95.2017.GG
443594.1156975.886762

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odnosząc się do interpelacji posła Bogusława Sonika z 29 lipca 2017 r. w sprawie wznowienia dopłat do wymiany kotłów węglowych (sygn. K8INT14313) oraz zawartego w niej pytania, czy Ministerstwo Środowiska lub Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej planuje wznowienie programu dopłat do wymiany kotłów węglowych, przedstawiam, co następuje.

Realizacja zadań mających skutkować poprawą stanu powietrza stanowi jeden z priorytetów działalności Ministerstwa Środowiska. W związku z tym prowadzone są działania, których efektem ma być jak najszybsze zrealizowanie celu Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku) tzn. poprawa jakości życia mieszkańców Polski poprzez osiągnięcie w możliwe krótkim czasie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych szkodliwych substancji w powietrzu, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, a w perspektywie do 2030 roku – poziomów wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia. KPOP stanowi średniookresowy dokument strategiczny dotyczący obszaru ochrony powietrza, wpisujący się w zintegrowany system zarządzania polityką rozwoju kraju, który bazuje na spójnych i wzajemnie powiązanych ze sobą dokumentach strategicznych. Osiągnięcie głównego celu KPOP w postaci poprawy jakości powietrza w Polsce do stanu powodującego osiągnięcie norm jakości powietrza, określonych w prawodawstwie unijnym, jak również w prawodawstwie krajowym, wymaga podejmowania działań horyzontalnych i wielopoziomowych, uwzględniających zaangażowanie władz na różnych szczeblach administracyjnych. Z tego względu KPOP, oprócz zadań pozostających w kompetencjach ministra właściwego do spraw środowiska, przewiduje także szereg zadań dla innych resortów i instytucji.

W tym kontekście uprzejmie informuję, że zarządzeniem nr 123 Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. powołany został Komitet Sterujący do spraw Krajowego Programu Ochrony Powietrza, w skład którego weszli przedstawiciele, w randze sekretarza lub podsekretarza stanu, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw energii, ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw zdrowia, ministra właściwego do spraw transportu, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw nauki, ministra właściwego do spraw szkolnictwa

wyższego. Celem Komitetu jest monitorowanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz przedkładanie odpowiedniej informacji dotyczącej realizacji wdrażania Programu.

Jednym z zadań krótkoterminowych określonych w planie działania na poziomie krajowym jest nadanie odpowiedniego priorytetu poprawy jakości powietrza w działaniach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw).

Z informacji przekazanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wynika, że w związku z przeprowadzeniem w roku 2016 weryfikacji realizowanych dotychczas przez NFOŚiGW programów priorytetowych pod kątem osiągnięcia założonego efektu ekologicznego, Fundusz przygotował i realizuje nowy program priorytetowy - REGION, który został uchwalony przez Zarząd NFOŚiGW 10 października 2016 r. Jest on wdrażany za pośrednictwem wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw), które ze środków NFOŚiGW będą mogły otrzymać pożyczkę na wszystkie typy przedsięwzięć ujęte w planach działalności wfośigw, w tym również objętych dotychczasowym programem KAWKA, na preferencyjnych warunkach. Wfośigw, biorąc pod uwagę specyfikę i potrzeby regionów, mogą następnie, dysponując środkami udzielonymi przez NFOŚiGW, samodzielnie kształtować ostateczny zakres i warunki wsparcia, w tym dla osób fizycznych. Program REGION ma charakter otwarty i daje możliwość kształtowania przez wfośigw jego ostatecznej formy, tak aby dofinansowanie było dostępne dla osób fizycznych. Instrument ten przewiduje szczególne preferencje w zakresie działań przyczyniających się do poprawy jakości powietrza. Planuje się, że w ramach Programu środki dla wfośigw będą dostępne do 29 września 2017 r. lub do wyczerpania ich alokacji. Kwota alokacji do dofinansowania w formie pożyczki wynosi 200 mln zł, w tym na przedsięwzięcia w obszarze odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej przeznaczone zostanie 116 mln zł.

Jednocześnie NFOŚiGW, dostrzegając potrzebę radykalnych działań na rzecz walki z niską emisją i chcąc wesprzeć samorządy terytorialne, poza uruchomieniem nowego instrumentu wsparcia skierowanego do regionów, który został opisany powyżej, podjął się realizacji unikatowego w skali europejskiej projektu partnerskiego pt. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej OZE”, w którym uczestniczy 14 wfośigw oraz Województwo Lubelskie. Usługi doradcze są bezpłatne i dostępne dla każdego. Projekt jest dofinansowywany z funduszy UE.

Należy również zwrócić uwagę, że NFOŚiGW dysponuje szeroką ofertą (nie tylko finansową) wpisującą się w działania na rzecz likwidacji lub ograniczenia niskiej emisji. Wymienić należy chociażby następujące programy i działania:

- Poprawa jakości powietrza (w tym wsparcie dla geotermii, rozproszonych odnawialnych źródeł energii, zmniejszenia zużycia energii w budownictwie),
- Wsparcie przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki (w tym wsparcie dla efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych),
- Wsparcie dla innowacji sprzyjających zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarce,
- Działanie 1.2 Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach w ramach I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POiŚ), dofinansowywanego ze środków UE,
- Działanie 1.3 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach w ramach I osi priorytetowej POiŚ 2014-2020,

- Działanie 1.5 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w ramach I osi priorytetowej POIiŚ 2014-2020,
- Program Operacyjny PL 04 Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Dodatkowo należy wspomnieć, że w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 realizowane jest Działanie poświęcone bezpośrednio poprawie jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego pn. „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej”, na które przeznaczone zostało ponad 240 mln EUR. W ramach Działania można otrzymać wsparcie na projekty w następujących dziedzinach: efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych; efektywnej dystrybucja ciepła i chłodu; promowania wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii energetycznej. Instytucją Wdrażającą Działanie jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Należy zaznaczyć, że problem nieodpowiedniej jakości powietrza w Polsce i działań niezbędnych do zrealizowania w celu jego poprawy jest zagadnieniem złożonym i wieloaspektowym. Na poziom niskiej emisji wpływa wiele czynników, w tym uwarunkowania klimatyczne, geograficzne, planowanie przestrzenne oraz charakterystyka głównych sektorów odpowiedzialnych za powstanie zanieczyszczeń. Dlatego też dla skuteczności i efektywności ograniczenia i eliminowania niskich źródeł emisji konieczne jest podejmowanie działań w sposób kompleksowy i dostosowany do uwarunkowań i potrzeb regionów. W związku z powyższym poprawa jakości powietrza w Polsce wymaga działań skoordynowanych przede wszystkim na szczeblu samorządowym. Szczególną rolę mogą i powinny odgrywać Zarządy Województw i Urzędy Marszałkowskie, które są odpowiedzialne za wdrażanie Regionalnych Programów Operacyjnych i dysponują znaczącymi środkami finansowymi na działania poprawiające jakość powietrza. Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej działające w każdym z szesnastu województw dysponują również własnymi środkami finansowymi i mogą samodzielnie kształtować swoją ofertę programową finansowania przedsięwzięć proekologicznych.

Proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień.

Z poważaniem

Z up. Ministra
Andrzej Szweda-Lewandowski
Podsekretarz Stanu - Główny Konserwator
Przyrody
Ministerstwo Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

- Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.